



SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

PROTOKOLL nr 11/2004
Sammanträdesdag
16 december 2004

Justerat den 20 december 2004

Margareta Olofsson

Sekreterare

Anita Hillerström Vagli

Lisbeth Westerlund

Plats: A-salen, Swedenborgsgatan 20

Tid: 15.00 – 16.00

Närvarande

Ordförande	Margareta Olofsson (v)
Vice ordförande	Peter Lundén-Welden (m)
Ledamöterna	Monika Lindh (s) Lilian Falkbäck (s) Ian Hamilton (s) Karin Rågsjö (v) Ann-Katrin Åslund (fp) Abit Dundar (fp) Désirée Pethrus Engström (kd)
Tjänstg. ersättare	Jackie Nylander (v) Inga Näslund (s) Anita Hillerström Vagli (m) Malin Strid (fp)
Ersättare	Victor Montero (s) Britta Andersson (s) Björn Kron (s) Patrik Silverudd (fp) Maria Olin (kd)

Förhinder hade anmälts av ledamöterna Jari Visshed (s), Christer Öhgren (mp), Hanna Broberg (m) och Anna Kinberg Batra (m) samt ersättarna Saied Tagavi (s), Jamie Bolling (mp), Kerstin Gustavsson (m) och Elias Wästberg (m).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Dag Helin.

Närvarande i övrigt var Eddie Friberg, Pia Hofmeijer, Vera Josefsson, Rita Kahn, Fredrik Jurdell, Ulf Montenius, Eva Sandberg, Ilona Waldau, Karin Wallander, Gunhild Wasstorp Villareal och Lisbeth Westerlund.

§ 1
Sammanträdets öppnande

Ordföranden Margareta Olofsson (v) öppnade sammanträdet.

§ 2
Godkännande av föredragningslista

Föredragningslistan godkändes.

§ 3
Utseende av protokolljusterare

Ordföranden Margareta Olofsson (v) och tjänstgörande ersättaren Anita Hillerström Vagli (m) fick i uppdrag att justera dagens protokoll.

§ 4
Tid för justering av protokollet

Protokollet ska justeras den 20 december 2004.

§ 5
Anmälan av protokolljustering

Protokoll från sammanträdet den 30 november 2004 hade justerats den 6 december 2004.

§ 6
Anmälan av handikapprådets protokoll

Protokoll från sammanträdena den 3 och 13 december 2004 hade justerats den 6 och 14 december 2004.

§ 7
Anmälan av delegationsprotokoll

Protokoll från individutskottets sammanträde den 9 december 2004 hade justerats den 13 december 2004.

Protokoll från tillståndsutskottets sammanträde den 29 november 2004 hade justerats den 2 december 2004.

§ 8

Anmälan av beslut fattade av tjänsteman enligt delegation

Dag Helin, förvaltningschef, hade den 19 november 2004 beslutat att Stig Hanno skulle delta i sammanträde i Bryssel den 23 november 2004 som representant i Eurocities arbetsgrupp "A New Urban Agenda" och att Stig Hanno och Shahid Saleem skulle resa till Åbo den 8 december 2004 för att diskutera samarbetet om FUEL (Forskning, Utveckling, Erfarenhet och Lärande) med Finlandssvenska kompetenscentret och den 23 november 2004 beslutat om utbetalning av beviljade medel 500 000 kr till STAD-projektet i Stockholm år 2004 "Narkotika på krogen".

Eddie Friberg, biträdande förvaltningschef, hade den 12 november 2004 beslutat om inköp av 100 st. bildskärmar till en kostnad av 295 625 kr.

Pia Hofmeijer, ekonomichef, hade den 18 november 2004 beslutat om nedskrivning av fordringar på sammanlagt 89 488 kr.

Rita Kahn, avdelningschef individorienterade verksamheter, hade den 11 november 2004 beslutat teckna avtal med Institutionen för socialt arbete Socialhögskolan för genomförandet av 5-poängskurs i Socialt arbete med utsatta kvinnor, start våren 2005.

Mona Ekberg, chef för Enheten för ledsagarservice, hade den 2 november 2004 anställd ledsagare Inger Stenfelt.

Marianne Hedenström, enhetschef Stockholms äldre- och handikappjour, hade den 26 oktober 2004 anställt undersköterska Anette Månsson.

Göran Hägglund, chef för Maria Ungdomsenhet, hade den 22 november 2004 beslutat att bevilja socialsekreterarna Per Broman, Patrik Cederlöf, Per Hedlund och Kent Svahn studieresa till Holland under perioden den 29 november 2004 till den 2 december 2004.

Karin Melin, IT-chef, hade den 23 november 2004 beslutat om inköp av 675 licenser till en kostnad av 169 256 kr.

Margot Sallander, enhetschef START, hade den 26 oktober 2004 beslutat om inköp av en begagnad traktor Valtra, reg.nr PYB 069 till en kostnad av 168 000 kr.

Eva-Marie Sundberg, enhetschef Familjerådgivningen, hade den 3 november 2004 anställt familjerådgivare Marianne Holme.

Rose-Marie Davidsson, institutionschef Östgården, hade den 20 september 2004 anställt behandlingsassistent Catrine Kihlgren och den 18 oktober 2004 anställt behandlingsassistent Ulla Ferngren.

Sölvie Eriksson, verksamhetsledare barnbyn Skå, hade den 1 november 2004 anställt behandlingsassistent Lena Hansson.

Rose Fant, institutionschef Västan, hade den 18 oktober 2004 anställt behandlingsassistent Daniel Rousseau och den 22 oktober 2004 anställt behandlings-

assistent Rolf Waernelius.

Britt Larsson, institutionschef Västberga, hade den 17 november 2004 sagt upp försökslägenhet på Skidvägen i Hägersten från och med den 1 december 2004. Liljeholmens stadsdelsnämnd har övertagit hyreskontraktet.

Mats Löfman, institutionschef Edshemmet, hade den 10 november 2004 anställt kokerska Marie-Louise Brandt.

Ingrid Norberg, föreståndare KrAmi, hade den 13 oktober 2004 anställt administrativ assistent Birgit Poggi.

§ 9 **Inkomna protokollsutdrag och skrivelser m.m.**

Anmäldes.

§ 10 **Anmälan av förvaltningsgruppens protokoll**

Protokoll från sammanträdet den 3 december 2004 hade justerats den 14 december 2004.

§ 11 **Månadsrapport per 2004-11-30** Dnr 201-23/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner månadsrapporten per 2004-11-30.

Ärendet

Förvaltningsledningen bedömer att för nämndens egna påverkbara verksamhetsområden kommer socialtjänstnämnden att redovisa en budget i balans verksamhetsåret 2004. Det överskott som redovisas beror på inte utnyttjade medel för projektet ”Arbete istället för bidrag”. Projektet avslutas inför verksamhetsåret 2005 och får därför inte full årseffekt 2004. Överskjutande medel återredovisas till kommunstyrelsen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade

följande särskilda uttalande.

Det är alarmerande att se att hjälpbehoven bland de hemlösa i staden ökar och därmed kostnaderna för denna verksamhet. Den nuvarande vänstermajoriteten har misslyckats med att hjälpa denna grupp till det bättre.

Vi noterar också att månadsrapporten redovisar ett överskott på en miljon kronor i stödet till organisationer. Det blir allt tydligare att majoriteten bortprioriterar stödet till stadens frivilligorganisationer.

§ 12

Budget/verksamhetsplan 2005 för socialtjänstnämnden

Dnr 201-619/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden fastställer budget med verksamhetsplan för 2005 i huvudsak enligt tjänsteutlåtandet.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Tillståndsenheten definieras som resultatenhet verksamhetsåret 2005. HVB vuxna upphör som resultatenhet.
4. Socialtjänstnämnden redovisar omslutningsförändringar med 10 mnkr till kommunstyrelsen.
5. Socialtjänstnämnden fastställer prisjusteringar enligt bilaga 7 i tjänsteutlåtandet.
6. Socialtjänstnämnden beslutar att besparingen på organisations- och föreningsutskottet minskas till 1,8 mnkr.
7. Socialtjänstnämnden beslutar att besparingen på Stiftelsen Hotellhem minskas till 0,5 mnkr.
8. Socialtjänstnämnden beslutar att besparingen på Enheten för hemlösa utgår.
9. Socialtjänstnämnden beslutar att besparingen på Familjerådgivningen utgår.
10. Socialtjänstnämnden beslutar att besparingen på lokaler utökas till 1,0 mnkr.
11. Förvaltningen får i uppdrag att se över avgiftssystemet för akut- och korttidsboende för hemlösa.
12. Förvaltningen får i uppdrag att se över avgiftsnivåerna för kundorienterad verksamhet och återkomma med förslag senast i samband med tertiärrapport 1.

13. START uppmanas att öka graden av intäktsfinansiering.
14. Socialtjänstnämnden bordlägger det reviderade sociala programmet för att minska prostitutionen enligt bilaga 8 i tjänsteutlåtandet.
15. Därutöver anføres följande.

Förvaltningen har lagt ett förslag som bygger på att de föreslagna besparingarna inte får full effekt under året. Förslaget är därför tilltaget med råge och uppgår till mer än besparingsbetinget. Genom att arbeta målmedvetet med besparingarna måste förvaltningen se till att flera av åtgärderna får effekt.

Budgeten innehåller en ökad intäkt om 2,0 mnkr för fakturering av tak-överhuvudet-garantin. Det är naturligtvis i enlighet med riktlinjerna att den placerande förvaltning, dit klienten hör, ansvarar för biståndsbedömning och beställning av boende och att med detta följer kostnads- och uppföljningsansvar. En viss praxis har dock utvecklats som komplicerar hanteringen. Förvaltningen måste, i samråd med andra berörda förvaltningar, se över rutiner och administrativ hantering.

Nämnden anser inte att Enheten för hemlösa och Familjerådgivningen ska göra besparingar, utöver de rationaliseringar inom ram som varje enhet kan behöva göra p.g.a. pris- och löneökningar. Förvaltningen bör dessutom ytterligare se över övrig organisation för att inom ram göra riktade besparingar som kan ge utrymme för ombudgeteringar till prioriterade områden. Förvaltningen bör bl.a. se över kostnaderna för data och telefoni, där det kan finnas effektiviseringar att göra.

Nämndens bedömning är att Stiftelsen Hotellhem inte kan klara en besparing på 1,5 mnkr utan att verksamheten drabbas mycket negativt. En besparing på 0,5 mnkr bör däremot kunna rymmas inom en rationalisering av verksamheten.

Avgiftssystemet för akut- och korttidsboende för hemlösa behöver ses över. Så som systemet ser ut idag underlättar det inte stadens arbete med de hemlösa.

Graden av intäktsfinansieringen vid START är mycket låg och bör kunna höjas. De extra intäkterna ska användas inom START:s egen verksamhet.

Under året har en översyn av socialtjänstnämndens organisation gjorts. Denna översyn kommer inom kort att skickas ut på remiss och behandlas av kommunstyrelsen under våren 2005. Enligt fullmäktiges budgetbeslut har socialtjänstnämndens budget minskats med 10 mnkr som en halvårseffekt av översynen. Nämnden skulle kunna avvakta med anpassa budgeten tills beslut med anledning av översynen har fattats. Detta kan emellertid försätta nämnden i stora svårigheter. Nämnden väljer därför att redan nu genomföra besparingar.

Ärendet

Kostnaden för nämndens samtliga verksamheter uppgår till 1,2 miljarder kr

och finansieras dels med ca 500 mnkr genom försäljning av tjänster till huvudsakligen stadsdelsnämnderna och dels med anslag från kommunfullmäktige 729 mnkr. Av anslaget 729 mnkr är ca 350 mnkr öronmärkta för utomlansplaceringar av funktionshindrade, vård- och boendekostnader för hemlösa samt ersättning till kontraktbundna organisationer. Dessa kostnader kan nämnden inte påverka på kort sikt, vilket innebär att nödvändiga besparingar om 35 mnkr endast kan genomföras inom det kvarvarande anslaget om ca 380 mnkr. Det innebär neddragningar motsvarande 10%.

Budget/verksamhetsplan 2005 präglas av ett omfattande besparingsarbete. Besparingsbetinget om 35 mnkr beror på utebliven pris- och lönekompensation om 15 mnkr, omdisponeringar inom ram för att finansiera tak-över-huvudet-garantin, fortsatt subventionerat pris vid Kriscentrum för kvinnor, resurssamordnare för adoptionsfrågor, omstruktureringar med mera samt minskat anslag om 10 mnkr till följd av översynen av socialtjänstnämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) framlade ytterligare ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden slår fast att all myndighetsutövning ska alltid skötas av det offentliga, men arbete med att hjälpa människor ut ur bidragsberoende, hemlöshet och missbruk med fördel kan utföras av andra.
2. ”Tak-över-huvudet-garantin” ska återupprättas och utvecklas genom att utvidga de mer långvariga boendeformerna, bl.a. genom ett närmare samarbete med frivilligorganisationerna.

3. Socialtjänstnämnden bör utreda formerna för en vårdgaranti för missbrukare som införs i Stockholm den 1 januari 2006.
4. Det sociala programmet för att minska prostitutionen revideras i enlighet med avsnittet om prostitution i texten nedan.
5. 600 tkr avsätts för arbete mot nätprostitution i enlighet med avsnittet om prostitution i texten nedan.
6. FoU-byrån behålls inom socialtjänstförvaltningen.
7. Ändringar i socialtjänstnämndens budget/verksamhetsplan görs i enlighet med nedanstående.
8. Därutöver anförs.

Inom socialtjänsten är det en prioriterad uppgift att finna nya vägar och utveckla nya arbetsmetoder, där sociala problem angrips från nya infallsvinklar och utgångspunkter. Det kan gälla rehabilitering av missbrukare, att skapa möjligheter för socialbidragsberoende att komma ut på arbetsmarknaden, att skapa meningsfull sysselsättning för de psykiskt funktionshindrade osv. Det finns utvecklade metoder i andra länder som Tyskland, USA, Holland och Danmark, vilka bör studeras och prövas i Stockholm. Det kan exempelvis gälla system, där privata företag hjälper långtidsarbetslösa att få arbeten. Det finns flera internationella exempel på metoder för att hjälpa människor bort från långvarigt bidragsberoende.

Staden skall fortsätta mångfaldsarbetet inom socialtjänsten. Fler utövare av verksamhet leder till förnyelse och utveckling, vilket leder till högre kvalitet för den enskilde. Myndighetsutövning ska alltid skötas av det offentliga, men arbetet med att hjälpa människor ur bidragsberoende, hemlöshet och missbruk kan med fördel utföras av andra än staden.

Socialarbetet ska i högre utsträckning ske fältförlagt och på mer flexibla arbetstider. Missbruk och hemlöshet slutar inte klockan 17 när kontorstiden upphör. 3-3 system och andra flexibla arbetstidslösningar ska prövas för att öka den fältförlagda arbetstiden.

Socialtjänstnämnden fick under 2002 i uppdrag att utreda möjligheterna att införa ett valfrihetssystem inom missbruksvården och inom den socialpsykiatriska verksamheten. Det arbetet ska fortsätta under 2005. Vidare ska socialtjänstnämnden i nära samverkan med kommunstyrelsen utreda möjligheterna att införa en vårdgaranti inom missbruksvården.

Satsning på de psykiskt funktionshindrade

Socialtjänsten har en pådrivande roll för att skapa förutsättningar för de psykiskt funktionshindrade att få meningsfull sysselsättning och att i detta arbete skapa fungerande samarbete med landstinget och andra som har ansvar för denna grupp. En viktig fråga är den kritiska punkt när ansvaret för psykiskt funktionshindrade ska övergå från landstinget till staden. Former och rutiner för denna överföring måste utarbetas, så att staden kan erbjuda dessa

personer sysselsättning och lämplig vård, inte minst i förebyggande syfte. Utgångspunkten för arbetet är en uppföljning av den gemensamma policy staden och landstinget tecknat. Socialtjänstnämnden har tagit fram riktlinjer och anvisningar för hur policyprogrammet ska verkställas.

En annan viktig uppgift är att stödja barn och andra anhöriga som ofta tar ett stort ansvar i det tysta.

Samverkan med landstinget

Det är angeläget att samordna resurser och ansvar i arbetet med missbrukare och psykiskt funktionshindrade. Alltför ofta uppstår gränsdragningsproblem mellan kommun och landsting. Detta kan också gälla barn som väntar på exempelvis barnpsykiatriska utredningar samt sjukvårdsinsatser för missbrukare och psykiskt funktionshindrade.

Socialtjänstnämnden ska undersöka möjligheterna till ett samlat huvudmannaskap. Socialtjänstnämnden ska uppta förhandlingar med landstinget om ett gemensamt vårdutskott under socialtjänstnämnden för att utveckla samarbetet mellan staden och landstinget. Det är väsentligt att staden och Stockholms läns landsting kommer lika långt i sin samverkan när det gäller vård och behandling för missbrukare och psykiskt funktionshindrade som har skett genom överenskommelsen inom äldreomsorgen och omsorgen om fysiskt funktionshindrade.

Minskat bidragsberoende

Den positiva trenden avseende försörjningsstöd/socialbidrag har dessvärre vänts sedan maktskiftet. Bidragskostnaderna har ökat kraftigt i staden. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat och i vissa stadsdelar har bidragsberoendet ökat med över 30 procent samtidigt som stadsdelsnämndernas underskott växer.

Det är viktigt att bidragsberoendet minskar och att människor kan leva på sin lön. Bidragsberoendet på grund av arbetslöshet är oacceptabelt högt. På bara ett år har bidragsberoendet ökat med över åtta procent. Att bidragsberoendet minskar är viktigt, inte bara av ekonomiska skäl, utan främst av sociala skäl. Det höga skattetrycket, även på förhållandevis låga inkomster, bidrar i dag till att tvinga in människor i ett destruktivt bidragsberoende. Vänstermajoritetens skattehöjningar och tillväxtfientliga politik har nu skapat en situation med kraftigt ökat bidragsberoende.

Staden ska ha som målsättning att halvera antalet personer som uppbär försörjningsstöd/socialbidrag. Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens uppdrag att initiera åtgärder för att minska socialbidragsberoendet måste även fortsättningsvis prioriteras. Arbetet måste inriktas på att färre hushåll ska behöva försörjningsstöd/socialbidrag och att den genomsnittliga bidragstiden ska förkortas. Det långvariga bidragsberoendet måste brytas och arbetet måste även inriktas på att finna individuella lösningar för enskilda i syfte att underlätta möjligheterna för arbetslösa att få lediga arbeten. Den socialistiska majoriteten har på punkt efter punkt misslyckats i detta arbete.

Insatserna måste fokuseras på att bryta utanförskap och bidragsberoende. I detta arbete krävs att staden tar initiativ till att pröva nya metoder. Socialbi-

drag ska vara en temporär försörjningskälla. I detta arbete bör goda exempel i andra stadsdelsnämnder och kommuner studeras.

En jobbgaranti ska införas i Stockholm, där alla som idag är socialbidragsberoende ges en snabb individuell bedömning och, i de fall arbetsbrist är orsaken till bidragsberoendet, garanteras arbete inom fem dagar. Är det inte arbetsbrist som är orsaken till socialbidragsberoendet skall utbildning eller stöd i anpassad form erbjudas. Föreligger det medicinska eller andra skäl till bidragsberoendet bör en utredning göras för att se om det inte är exempelvis sjukbidrag eller sjukpension som är den stödform som passar bäst. Den som inte accepterar den erbjudna försörjningsmöjligheten ska heller inte vara berättigad till socialbidrag.

Det är av stor vikt i arbetet med att minska bidragsberoendet att arbetshorisonten är långsiktig. Det är inte genom tillfälliga kosmetiska beredskapsarbeten och kurser som förändring kan ske. Möjligen förändras statistiken, men situationen för dem som är beroende av bidrag gör det i grunden inte. Samspelet med näringslivet i utvecklandet av jobbgarantin är i det sammanhanget centralt.

Det ställs i dag andra krav på stadens socialsekreterare än för bara ett par år sedan. Den drastiska ökningen av antalet bidragsberoende innebär dels att trycket på socialsekreterare ökar samtidigt som behovet av fler socialsekreterare som arbetar med fältförlagt arbete ökar. Gruppen socialsekreterare ska därför vara föremål för kompetensutveckling och socialtjänstnämndens arbete med stipendier till socialsekreterare ska fortsätta.

Brotts- och drogförebyggande arbete

Det är uppenbart att de initiativ som togs av den borgerliga majoriteten i form av Precens och ambitiösa informationskampanjer nu börjat ge resultat. Den undersökning av ungdomars drogvanor som presenterades under hösten 2004 visar att drogmissbruket minskar bland stadens unga. Trots detta är det mycket angeläget att staden fortsätter att utveckla informationsspridningen om droger till ungdomar och deras föräldrar. Dessa informationssatsningar och kampanjer fyller en viktig funktion för att sprida kunskap om den stora mängden nya droger.

Arbetet med att kraftfullt agera mot drogmissbruket ska fortsätta. I synnerhet är det arbetet mot narkotikans utbredning som ska intensifieras. I detta arbete har bland annat kompetenscentrum, Precens, en viktig roll i staden med uppgift att stötta utbildningsnämndens arbete med drogförebyggande arbete bland annat genom utbildning och handledning till berörd personal.

Inom missbruksvården ska metodfrågorna ses över. Slutenvård ska komplettera öppenvård och relationerna dem emellan utvecklas och förändras. Slutenvård ska användas när det är befogat. Vidare måste dokumentation, uppföljning och samarbete kring missbrukare professionaliseras, liksom uppföljning av framgångsrika behandlingsmetoder och vårdinrättningar. Det är även angeläget med förbättrad samverkan mellan staden, landstinget och frivårdsmyndigheten, som samtliga arbetar med vård och rehabilitering av missbrukare. Inom socialnämnden skall det ske ett arbete med att följa tunga missbrukare för att se till att vårdkedjan fungerar. I annat fall blir

vårdinsatser snabbt verkningslösa. Uppehåll mellan avgiftning, behandling och kriminalvård kan leda till fördjupat beroende.

Det är angeläget att staden anpassar stöd och behandlingar till den enskilde missbrukarens egna förutsättningar. Satsningar på familjerådslag och nyttjande av befintliga nätverk har i förekommande fall visat sig vara framgångsrika och bör alltid prövas.

Det är viktigt att socialtjänstnämnden arbetar vidare med att utveckla och förbättra missbruksvården utifrån vad som framkommit vid kartläggningen av missbruksvårdens utveckling i staden.

Socialtjänsten bör fortsätta samarbetet med polis och övrigt rättsväsende samt kranskommunerna för att stävja den negativa utvecklingen kring ungdomsrånargång. Det är samtidigt viktigt att staten tar sitt ansvar för insatser inom polis, kriminalvård och LVM-vård.

Det brotts- och drogförebyggande arbetet måste intensifieras. Samverkan med närpolisen, ideella föreningar, skola och socialtjänst är mycket viktig. Föräldrarna måste in tidigt i arbetet. Det är betydelsefullt att förebygga att framför allt ungdomar, hamnar i kriminellt beteende och drogmissbruk. Det brotts- och drogförebyggande arbetet ska ha fortsatt hög prioritet. I central medelsreserv avsätts 8 miljoner för stöd till brottsförebyggande arbete utfört av frivilligorganisationer. Socialtjänstnämnden har sedan tidigare i uppdrag att ta fram en brottsförebyggande strategi för staden. I arbetet måste all kompetens samlas och kunskap spridas om effektiva förebyggande metoder.

Vården enligt LVU (lag om vården av unga), LVM (lag om vård av missbrukare) och LSU (lag om slutna ungdomsvård) är dyr och resultaten är inte entydigt positiva. Ofta saknas exempelvis platser på Statens institutionsstyrelse (SIS) trots beslut om vård. Staden har upptagit diskussioner med staten angående en mer kvalitativ och kostnadseffektiv vård. Staden har även upptagit diskussioner med staten om förändrat huvudmannaskap.

HVB

Inom socialtjänstnämnden pågår ett omstruktureringsarbete inom HVB barn och ungdom. Det är angeläget att detta bedrivs effektivt och med skyddssamhet för att anpassa utbudet till efterfrågan.

Bekämpa våldet mot kvinnor

Arbetet inom Operation Kvinnofrid är mycket angeläget och måste utvecklas. Det offentliga måste med oförminskad kraft fortsätta att verka för att förbättra situationen för våldtagna kvinnor och kvinnor som utsatts för annan typ av våldsrelaterade brott. Beträffande insatser för våldtagna kvinnor är självfallet landstinget och polisen betydelsefulla samarbetspartners, som ofta har ansvaret för den första kontakten med dessa kvinnor. Socialtjänstnämnden ska tillsammans med bostadsförmedlingen inventera behovet av skyddade bostäder för misshandlade kvinnor. Det är angeläget att polis, åklagare och socialtjänst på ett effektivt sätt finner samarbetsformer för att ytterligare effektivisera arbetet.

Samarbetet med de mansorganisationer som arbetar med och sprider opinion

kring de män som kränker och begår övergrepp mot kvinnor måste fördjupas och utvecklas. Misshandlade kvinnors behov måste tydligt uppmärksammas. Arbetsmetoder bör ses över för att möta våld inom familjen.

Handlingsplan mot prostitution

Det är viktigt att handlingsplanen för att hjälpa prostituerade att komma ur prostitutionen konkretiseras i aktiva åtgärder och metoder. Stadens nuvarande verksamheter med Prostitutionscentrum, det så kallade Spiralprojektet och jourtelefoner tillsammans med den uppsökande verksamheten bör kompletteras med insatser mot trafficking. För att ytterligare belysa problematiken måste staden stå rustad inför den delvis förändrade verklighet som den nya sexköpslagen medfört. Det är därför mycket oroande att den kompetens som tidigare byggts upp inom polisen för att upptäcka och stävja prostitution på Internet nu har upphört. För att effektivisera arbetet bör staden ta initiativ för att återta den kompetensen och därför avsätta två tjänster för att följa och motverka prostitution på Internet.

Ideella organisationer

Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra. De ideella föreningarna utgör en viktig del av samhället och bygger på ett frivilligt engagemang från individen själv. Det är emellertid angeläget att understryka frivilligorganisationernas självständiga status.

För många människor som hamnat utanför det sociala nätverket utgör de ideella föreningarnas insatser en länk till social gemenskap.

Människors engagemang och empati måste tillvaratas. I en del andra länder finns volontärförmedlingar, dit intresserade människor och företag kan vända sig för att få rätt kontakter om de vill bidra med arbetsinsatser eller ekonomiskt stöd. Socialtjänstnämnden ska uppmuntra frivilligorganisationerna i staden att samverka med den nystartade volontärbyrån.

Det är bekymmersamt att den socialistiska majoriteten i allt större utsträckning använt anslag för de ideella organisationerna som budgetregulator i den egna verksamheten. Ska nya former av omsorg kunna utvecklas krävs att staden tar frivilligorganisationernas arbete på stort allvar.

Hemlöshet

Tak-över-huvudet-garantin som infördes av den borgerliga majoriteten ska följas upp med fortsatt utbyggnad av motivations- och planeringsboenden. Fram till valet 2002 tillkom över 350 platser för hemlösa. Det är oerhört angeläget att Tak-över-huvudet-garantin återinförs och verkligen innebär att hemlösa garanteras en sängplats för natten. En urholkad Tak-över-huvudet-garantin, som i praktiken bara innebär ett försök med fältförlagd biståndsbedömning, riskerar att förvärra situationen och minska förtroendet och trovärdigheten för stadens garanti.

Stadens arbete med hemlöshet är främst en satsning på psykiskt funktionshindrade, vilka dominerar bland de hemlösa tillsammans med missbrukare eller en kombination av dessa grupper. Socialtjänstnämnden ska tillsammans med bostadsförmedlingen öka antalet försökslägenheter.

I stadens prioriterade arbete mot hemlöshet är arbetet med att förhindra vräkningar en viktig del. Det behövs tätare kontakter mellan socialtjänsten och bostadsbolagen i ett tidigare skede samt proaktiva insatser exempelvis med boendestöd från socialtjänstens sida.

Omsorg om funktionshindrade

Grundpelarna i stadens policy för insatser för psykiskt funktionshindrade är en god bostad, ett fungerande boendestöd, arbete/sysselsättning och en meningsfull fritid. Dessutom betonas det lokala engagemanget och samverkan med landstinget och olika organisationer.

De psykiskt funktionshindrade ska ha möjlighet till arbete/sysselsättning eller utbildning. Behovet av sysselsättning är mycket stort för dessa personer. Det är också viktigt att samarbeta med frivilligorganisationer om fritidsaktiviteter. Anhöriga kan vara till stor hjälp vid planeringen av insatser för den enskilde.

Under mandatperioden kommer arbetet med att utveckla boendestöd för missbrukare och planering av särskilda boendeformer för psykiskt funktionshindrade och missbrukare med s.k. dubbeldiagnos att fortsätta. För vuxna missbrukare pågår planering av olika former av boende exempelvis en utbyggnad av försöks- och träningslägenheter i kombination med boendestöd och sysselsättning.

Stadens omsorg om funktionshindrade ska hålla hög kvalitet. Arbetet ska präglas av tydlighet och öppenhet, där klagomålshantering, individualisering, kompetensutveckling och inflytande utgör såväl ledord som målsättningar.

Valfriheten för personer med funktionshinder ska öka. Stadens funktionshindrade ska ha rätt ett varierat utbud av daglig verksamhet oavsett var i staden de är bosatta. Socialtjänstnämnden fick 2002 i uppdrag att utreda möjligheterna att införa ett valfrihetssystem inom missbruksvården och inom den socialpsykiatriska verksamheten. Vidare ska socialtjänstnämnden i nära samverkan med kommunstyrelsen utreda möjligheterna att införa en vårdgaranti inom missbruksvården.

Valfrihet

Valfriheten inom socialtjänstnämndens område måste öka. Staden ska uppmuntra att enskilda och enskilda företag övertar uppgifter som inte utgör direkt myndighetsutövning. Nämnderna ska ge stöd och stimulans till stadens medarbetare som vill avknoppa.

FoU-enheten

FoU-enheten utgör en viktig kunskapsbank för det sociala arbetet inom Stockholms stad, såväl för socialtjänsten som för de stadsdelsnämnderna. För att höja kvalitén inom omsorgen för de sämst ställda, och säkra den stora kompetens som idag finns, ska byrån finnas kvar som en resurs inom socialnämnden

Övrigt

Projekt Supporters verksamhet var mycket framgångsrikt, vilket bekräftades av utmärkelsen till Sveriges bästa lokala brottsförebyggande arbete. Projektet etablerade en samverkan mellan fältarbetare, polis och idrottsklubbarnas säkerhetsansvariga som inte existerade tidigare. Arbetet fängade upp ungdomar i riskzonen för kriminalitet för att sedan arbeta vidare med dem på hemmaplan. Projekt Supporters arbete ska därför inte ses som konkurrerande, utan kompletterande till det som klubbarna själva och Stockholms Fotbollsförbund bedriver. Socialtjänstnämnden ska ge verksamheten inom ramen för Projekt supporter en nystart.

Situationen för de personliga ombud som finns i staden samt de som arbetar genom de olika frivilligorganisationerna är ekonomiskt svår i huvudsak beroende på att ersättningen från statsmakten för verksamheten inte täcker de faktiska kostnaderna. 2005 avsätts 1,9 mnkr i CM för att säkra denna viktiga och mycket uppskattade verksamhet.

Reservation

Ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden slår fast att all myndighetsutövning ska alltid skötas av det offentliga, men arbete med att hjälpa människor ut ur bidragsberoende, hemlöshet och missbruk med fördel kan utföras av andra.
2. ”Tak-över-huvudet-garantin” ska återupprättas och utvecklas genom att utvidga de mer långvariga boendeformerna, bl.a. genom ett närmare samarbete med frivilligorganisationerna.
3. Socialtjänstnämnden bör utreda formerna för en vårdgaranti för missbrukare som införs i Stockholm den 1 januari 2006.
4. Det sociala programmet för att minska prostitutionen revideras i enlighet med avsnittet om prostitution i texten nedan.
5. Ändringar i socialtjänstnämndens budget/verksamhetsplan görs i enlighet med nedanstående.
6. Därutöver anförs.

Den enskilde individen är utgångspunkten i det socialpolitiska arbetet. Hennes intresse måste alltid sättas före systemets. Nyckelorden i en liberal socialpolitik är valfrihet, respekt, förnyade livschanser och rättssäkerhet.

Vår stad står inför svåra sociala utmaningar; ett växande drogberoende, vårdbehandlingar med dåliga – om ens mätbara - resultat, ett utbrett socialbidragsberoende där en allt större andel handlar om långtidsarbetslöshet, ungdomar på glid in i kriminalitet, permanent utanförskap, hemlöshet och stora brister i omsorgen om psykiskt sjuka.

Socialtjänstens problem bottnar i dag inte främst i resursbrist – även om så ibland är fallet – utan i den idé om att lägga livet till rätta för ”hjämlösa klien-

ter”, som alltför länge tillåtits dominera svensk socialpolitik. Nu är tid att bryta ny mark.

Vi vill göra upp med den gamla modellen där människor ofta passiviseras och inte bemöts med den respekt som varje människa har rätt till. Människors valfrihet i livets olika skeenden är alltför begränsad och ofta tas människors initiativkraft ifrån dem. Vi vill driva en socialpolitik där omhändertagandets vanmakt byts mot tilltrons egenmakt. Vi vill sätta människans egna inneboende möjligheter i centrum.

Socialtjänsten fyller i dag både rollen som myndighetsutövare och utförare av social omsorg. Dessa dubbla roller bidrar ibland till konflikt och problem. Åtskilliga människor som i dag är i behov av socialtjänstens verksamheter, undviker att ta kontakt eftersom man vill undvika socialtjänsten som myndighetsutövare.

Frånvaron av en tydlig struktur i socialtjänstens roller, och vad som egentligen är socialtjänstens yttersta ansvar, blir alltmer påtaglig. Det saknas en tydlig strategi för vilka verksamheter som ska bedrivas i egen regi, och vad som sköts bäst av entreprenörer. Vi vill se en tydligare renodling av stadens socialtjänst, där myndighetsutövningen tydliggörs men där enskilda utförare kan driva verksamheter riktade till enskilda individer på entreprenad.

Behovet av valfrihet är minst lika stor i socialtjänsten som någon annanstans i välfärden. Den enskildes valfrihet ska stärkas genom att det finns en rik mångfald av aktörer som ägnar sig åt professionellt socialt arbete. Inom exempelvis missbruksvård och barn- och ungdomsvård bedrivs redan i dag en betydande del av verksamheten i enskild regi.

Därför är det mycket oroande att staden under den nuvarande majoriteten tar allt större steg bort från valfrihet och mångfald på socialtjänstens område. I takt med att allt fler privata entreprenörer successivt trängs bort från socialtjänsten minskar den enskildes möjligheter till en bra vård.

Enskilda alternativ kan självfallet aldrig komma ifråga för uppgifter som rör, eller direkt gränsar till, myndighetsutövning. Det vore varken lämpligt, önskvärt eller lagligt att överlämna myndighetsutövning eller de delar av utredningsarbete som hör till obligatorisk ärendehandläggning, i enskild regi.

Uppföljningen och kvalitetsgranskningen i socialtjänsten har stora brister. Allt för lite engagemang har genom historien lagts vid att ta reda på om insatserna för missbrukare, socialbidragsberoende och barn som far illa gör nytta. Här står staden inför ett viktigt utvecklingsarbete. Att eftersträva kunskapsbaserad vård och behandling måste bli en självklarhet.

Låt oberoende välfärdsinspektörer utvärdera socialtjänsten. Alla insatser i socialtjänsten ska utvärderas och följas upp systematiskt. Oberoende inspektörer ska årligen rapportera till kommunstyrelsen i syfte att ge en översikt om hur väl nämndernas beslut genomförs och vilka resultat den förda politiken ger. Stadsledningskontoret bör få i uppdrag att utreda inrättandet av välfärdsinspektörer.

Personalsituationen i socialtjänsten är på många håll ansträngd. Samtidigt är det en brist att många klienter har svårt att hjälp och stöd under helgerna. Ett sätt att öka attraktiviteten i yrket genom flexiblare arbetstider, och samtidigt öka tillgängligheten och därmed tryggheten för socialtjänstens klienter, kan vara att införa så kallat 3-3-schema. Genom att socialsekreterarna jobbar efter 3-3-schema finns alltid någon tillgänglig för klienterna, och personalen får en mer flexibel arbetssituation. Systemet bör provas på försök på några arbetsplatser i stadsdelarnas socialtjänst.

Bryt missbruk och utanförskap

Missbrukssituationen i Stockholm är allvarlig. Antalet tungt missbrukande vuxna växer stadigt, liksom nyrekryteringen till missbruk. Samtidigt har en stor del av den missbruksvård som bedrivs i dag en mycket begränsad effekt. I dag fokuseras alltför stor del av socialtjänstens insatser på upprepade behandlingar mot beroende, medan en alltför liten del handlar om att hjälpa människor att bryta sitt utanförskap. En bra eftervård är avgörande för att lyckas bryta det utanförskap ett långvarigt missbruk leder till.

Inom missbrukarvården ska metodfrågorna ses över. Dokumentation, uppföljning och samarbete kring missbrukare måste professionaliseras. Framgångsrika behandlingsmetoder och vårdinrättningar bör följas upp och kunskapen om dessa spridas. Samverkan mellan staden, landstinget och frivårdsmyndigheten måste förbättras.

Motivation och förebyggande arbete är viktiga inslag i kampen mot missbruk. Viktigast är emellertid det förebyggande arbetet och att så tidigt som möjligt upptäcka de unga missbrukarna, för att snabbt kunna sätta in motåtgärder.

Missbrukare som är motiverade att bryta sitt missbruk måste snabbt ges rätt insatser. I dag får drogberoende långt ifrån alltid den behandling de har rätt till enligt socialtjänstlagen. En särskild vårdgaranti för missbrukarvård bör införas. Ingen ska behöva vänta mer än en viss tid på att insatser sätts in. Socialtjänstnämnden bör utreda formerna för en vårdgaranti för missbrukare som införs i Stockholm den 1 januari 2006.

Det är angeläget att staden anpassar stöd och behandlingar till den enskilde missbrukarens egna förutsättningar. Framgångsrika och effektiva kunskapsbaserade behandlingar bör alltid provas.

Alla människor ska kunna få en säng att sova i på natten. Det var bakgrunden till att Tak-över-huvudet-garantin infördes under den förra mandatperioden. Stockholms hemlösa har sedan dess upprepade gånger uttalat sin uppskattning över garantin, som ger rätt till en plats på natthärbärge utan särskild biståndsprövning.

Det försök som under året genomförts efter beslut av stadens majoritet om en flexibel, fältförlagd biståndsprövning innebär en stegvis återgång till det system som tidigare tvingat bort människor, som känt obehag inför myndighetskontakter, från härbärgena. Denna politik bör överges, och Tak-över-huvudet-garantin fortsätta gälla.

Alla människors rätt att ta del av välfärden är den bärande tanken bakom Tak-

över-huvudet-garantin. Garantien är dock ingen långsiktig lösning för stadens hemlösa. Det är viktigt att utbyggnad av boende med olika nivåer och typer av stöd fortsätter. Bostäder för psykiskt sjuka och en fungerande missbruksvård är en förutsättning för att många av de hemlösa ska ha en chans att komma ur sin svåra situation.

Även de som inte klarar de strikta kraven på drogfrihet måste erbjudas tak över huvudet. Därför krävs det fler lågtröskelboenden. Detta ska ses som ett första steg i en "boendekarriär", och ge hemlösa möjlighet att anpassa sig till ett ordinarie boende stegvis. För att säkerställa att fler försöks- och träningslägenheter byggs ska planerna på dessa finnas med tidigt i planprocessen i samband med nyproduktion av bostäder.

Öka stödet till frivilligt arbete

Offentlig och privat verksamhet ska komplettera varandra. De ideella föreningarna utgör en viktig del av samhället och bygger på frivilligt engagemang från individen själv. Det är emellertid angeläget att understryka frivilligorganisationernas självständiga status.

Det finns en kraft i det ideella arbetet som inte kan ersättas av något annat. Vi vet också att många människor undviker kontakt med sociala myndigheter. Frivilligorganisationerna kan med sitt ideella engagemang motivera människor till att försöka komma ur sin sociala situation och söka hjälp. Frivilligorganisationernas insatser för bland andra hemlösa människor måste stödjas av staden. Dessutom bör gåvor till frivilligorganisationer som utför värdefullt socialt arbete vara avdragsgilla.

Stödet till frivilligorganisationerna handlar inte bara om pengar. Staden kan även bidra genom att skapa mötesplatser för människor med ett socialt engagemang. Många människor är angelägna om att få arbeta ideellt med frivilligt socialt arbete. Volontärbyrån fyller en viktig funktion genom att länka samman dem som är intresserade av detta med Stockholms olika frivilligorganisationer.

De upprepade nedskärningarna i stödet till frivilligorganisationerna de senaste åren är mycket oroväckande. Nedskärningarna innebär inte bara rent ekonomiska försämringar för dessa verksamheter och de människor som besöker dem. Det skickar också tydliga signaler från Stockholms stad till frivilligorganisationer att deras verksamheter är mindre värda, att de inte behövs.

Folkpartiet har en stark tilltro till frivilligorganisationernas insatser i det sociala arbetet, och den mångfald detta skapar. Därför vill vi anslå 15 miljoner extra för dessa organisationers arbete med stadens mest utsatta människor.

Upptäck unga i riskzon

Vart tionde barn i Stockholm har någon gång under uppväxten blivit föremål för socialtjänstens insatser. Dubbelt så många har vid minst ett tillfälle fått sin situation utredd av socialtjänsten. Uppgifterna kommer från FoU-enheten inom socialtjänstförvaltningen, och visar att de sociala insatserna för barn och ungdomar i Stockholm i dag är en mycket omfattande verksamhet.

Att snabbt fånga upp unga människor i riskzonen för sociala problem är en av

det verkligt stora och svåra utmaningarna för socialpolitiken. För att lyckas måste det finnas fungerande nätverk kring våra barn och unga i form av ett starkt civilt samhälle, en trygg och kunskapsinriktad skolmiljö, en bra föräldradialog, tidig upptäckt av problem samt att åtgärder sätts in utan dröjsmål när så krävs. Föräldrar som ger stöd är den allra viktigaste resursen för barnen. Det kräver också ett gott samarbete mellan alla olika delar av samhället som möter ungdomarna. Föräldrar, skola, fritidsverksamheter, polis och fältassistenter har alla en viktig roll att fylla.

Stopp för droger

Debutåldern för när unga dricker alkohol är drygt 13 år. För de flesta är det den första drogen, men långt ifrån den enda som används av barn och ungdomar. Det finns fall där tolvåringar avslöjats med att använda narkotika. Missbruksproblemen bland unga i Stockholm är på många sätt mycket allvarliga.

Stockholms drogvaneundersökning visar nu på en minskning av såväl alkohol- som narkotikamissbruk bland elever i årskurs 9 och i årskurs 2 på gymnasiet. Minskningen är dock betydligt mindre bland flickor än bland pojkar. Fortfarande uppger en av fyra elever i årskurs två på gymnasiet att de någon gång provat narkotika.

Även om den senaste drogvaneundersökningen ska tolkas med försiktighet, talar mycket för att den satsning på drogförebyggande arbete som inleddes under den förra mandatperioden nu börjar ge resultat. Lokala preventions-samordnare i stadsdelarna har visat sig ge resultat, liksom upprepade satsningar på föräldrainsformation. Dessa insatser ska fortsätta prioriteras av staden. I områden där stadens drogvaneundersökningar tyder på ett särskilt högt missbruk bör det göras specialsatsningar.

Föräldrars ansvar för sina ungdomar måste betonas starkare. När skolpersonal, socialsekreterare eller poliser misstänker drogproblem eller andra allvarliga bekymmer ska familjen alltid underrättas och motiveras till samarbete.

Stockholms Preventionscentrum, Precens, har de senaste åren gjort betydande insatser för att förebygga missbruk, inte minst bland unga. Precens utför också ett mycket viktigt strategiskt preventionsarbete. Det är viktigt att den kompetens som finns hos Precens tillvaratas genom samverkan med andra aktörer inom samma område.

Ett intensivt lokalt arbete behövs för att begränsa ungas tillgänglighet till alkohol. Staden ska kontinuerligt granska krogar med utskänkningstillstånd för att förhindra att minderåriga serveras alkohol. Krogar som serverar ungdomar under 18 år och affärer som säljer folköl till minderåriga ska drabbas av kännbara och snabba sanktioner.

Stockholms arenor för narkotikaförsäljning blir allt fler. Staden bör öka samverkan med polisen och det civila samhället för att förhindra nyrekrytering bland unga missbrukare. Stadsdelarnas uppsökande verksamhet bör i större utsträckning samordnas med polisen. Stockholms stad ska uppvakta Stockholms polisdistrikt för inrättande av en permanent gatulangningsgrupp som ska arbeta på de olika arenor för narkotikaförsäljning som finns runt om i staden.

Arbete mot brottslighet

Vägen in i kriminalitet sker ofta stegvis. Därför måste motåtgärder sättas in snabbt. Det är både viktigt och verkningsfullt att agera kraftfullt mot till exempel klotter och snatteri. I dag dröjer det ofta betydligt längre innan den första förseelsen uppmärksammas, och personen är inte sällan på god väg in i den kriminella "karriären".

Förebyggande åtgärder bör inriktas på ungdomar som befinner sig i riskzonen att begå brott, på dem som begått sitt första brott eller mindre allvarliga brott. Arbete med denna grupp, som utgår från ett program som betonar vikten av ett socialt acceptabelt beteende och försöker hindra fortsatt brottsligt beteende, har visat sig vara effektivt.

Under sommaren och hösten 2004 har stenkastning och vandalisering lett till att kollektivtrafiken blivit stillastående på flera ställen i Stockholm och kringliggande kommuner. Vandaliseringen har också lett till ökade kostnader för exempelvis skolor. Att samhällets grundläggande infrastruktur störs på detta sätt är oacceptabelt. Människor måste kunna känna att de kan resa till arbete eller vänner utan att känna sig otrygga. Stockholms stad måste göra tydligt för polisen att arbete mot denna typ av ungdomsbrottslighet måste prioriteras. Arbetet kan med fördel bedrivas i samverkan med de frivilligorganisationer som har goda kontaktnät med stora ungdomsgrupper.

Samarbetet mellan polis och socialtjänst måste förbättras för att samhället ska kunna agera snabbt gentemot unga lagöverträdare. Socialtjänsten ska prioritera ungdomar som grips för första gången. Vi vill införa en tidsgaranti för ungdomar som grips av polis. Tidsgarantin innebär att den som grips kallas till samtal med socialtjänsten tillsammans med föräldrar inom ett dygn, eller på sin höjd två. Efter en månad ska en uppföljning ske.

Det måste finnas ett tydligt program i Stockholm så att unga som dömts till ungdomstjänst omedelbart sätts i arbete eller fortbildning. I dag saknas sådana enhetliga regler, vilket ibland leder till att en dom om ungdomstjänst innebär att inget alls händer. Det sänder den helt felaktiga signalen att samhället inte tar allvarligt på de brott som begåtts.

Stoppa klottret

Klotter är ett allvarligt problem, inte minst ur ett socialt perspektiv. Klottret förfular stadsmiljön, gör bostadsområden nergångna och kollektivtrafiken ogästvänlig. Det skapar en känsla av otrygghet och förslumning.

Den främsta drivkraften i kampen mot klottret är de problem klotterkulturen skapar för enskilda unga människor som dras med i den. Fältassistenter, poliser och andra som arbetar bland ungdomar vittnar om hur barn, ibland redan i elvaårsåldern, håller till i Stockholms tunnelbana. Polisen kan också berätta om ett utbrett missbruk bland ungdomarna. Forskning visar dessutom att mer än hälften av de som grips för klotterbrott kommer att gå vidare till grövre kriminalitet. Kampen mot klottret är central i arbetet med att förhindra att barn och ungdomar dras in i grövre brottslighet.

Det finns ett tydligt samband mellan graffiti och illegalt klotter. Trots det höjs

röster för att kommunerna skall införa legala klotterväggar och graffitiskolor. Det är mycket oroande att majoriteten i stadshuset uttryckt sitt stöd för flyttbara graffitiväggar i Stockholm. Vi motsätter oss förslaget eftersom erfarenheterna från tidigare försök är alltför dåliga. Stockholms stad behöver inte göra nya försök för att än en gång övertygas om att kommunala klotterväggar leder till ökat klotter på fler håll.

Staden bör genomföra ett projekt för att söka metoder att hjälpa ungdomar som fastnat i ett destruktivt beteende med klotter. För detta avsätts 3 miljoner kronor.

Värna utsatta kvinnor

Var tredje vecka misshandlas en kvinna till döds av en närstående någonstans i Sverige. År 2003 anmäldes nära 3000 fall av misshandel mot kvinnor över 15 år i Stockholm. Mörkertalet är mycket större. Den allra största delen av kvinnomisshandeln sker i hemmen och det är mannen som slår.

Kvinnor som misshandlas måste få snabb hjälp och skydd. En trygg tillfällig bostad måste erbjudas direkt för kvinnan och eventuella barn. Barn blir ofta vittnen till misshandeln av sina mödrar. Det är nödvändigt att barnen uppmärksammas och erbjuds hjälp att bearbeta sina upplevelser. Barn som tvingas se sin mamma misshandlas ska ses som brottsoffer.

Hotade kvinnor måste få tillgång till en uppsättning stödåtgärder som rådgivning, besöksförbud, trygghetspaket, hemligt telefonnummer, skyddad adress med mera. Frivilligorganisationerna gör ett fantastiskt arbete som kompletterar det ansvar som staden och landstinget har. De kan erbjuda stöd i olika former som en tillfällig bostad, samtal, praktiska hjälp med mera. Kvinnor som utsatts för upprepat våld bör ges rätt att få vapenlicens för pepparspray. Staden bör uppvakta regeringen för att möjliggöra en lagändring.

Prostitution och trafficking

För sex år sedan förbjöds köp av sexuella tjänster i Sverige. Trots det är prostitutionen fortfarande utbredd i Stockholm, och resurserna för att hjälpa de kvinnor och män som prostituerat sig är knappa. Dokumentation och annat arbete som på sikt skulle kunna förbättra situationen för människor som försöker ta sig ur prostitutionen skjuts i dag åt sidan eftersom det operativa och kurativa arbetet tar all tid.

Prostitution får aldrig accepteras i vårt samhälle. Det behövs mer kunskap om prostitutionens orsaker och vilka metoder att bekämpa den som är effektiva. Stadens uppsökande verksamhet måste följas upp genom att klienterna erbjuds alternativ till prostitutionen genom en god eftervård, stöd att finna nya gemenskaper och inkomstkällor. Prostitutionscentrum, som arbetar kurativt med människor som försöker bryta med prostitutionen, bör på sikt utvecklas till ett kunskapscentrum kring prostitution.

En betydande del av prostitutionen förekommer bakom stängda dörrar och är mycket svåråtkomlig för stadens uppsökande verksamhet. För att nå den dolda prostitutionen på massageinstitut, i lägenheter, eskortservice och call-girl-verksamhet behövs ett gott samarbete med polisen. En allt större andel av prostitutionen bland unga kvinnor och män sker i dag via Internet. Insatserna

för att finna och arbeta mot prostitution via nätet måste öka.

De senaste åren har allt fler unga kvinnor – och i vissa fall även pojkar – kommit till Sverige som offer för en internationell människohandel för sexuella ändamål, så kallad trafficking. Enligt polisens beräkningar finns anledning att tro att flera hundra människor faller offer för denna slavhandel varje år. Många av dem hamnar i Stockholm.

Ett ökat samarbete mellan olika myndigheter och organisationer har förbättrat situationen för de traffickingoffer som kommit i kontakt med svenska myndigheter, främst genom polisen. Även frågan om betalningsansvaret har till viss del klarnat i och med möjligheten för åklagare att ansöka om tillfälliga uppehållstillstånd för de människor som fallit offer för trafficking. Fortfarande finns det dock stora problem när det gäller de arbetsmetoder som används för att hitta boende och andra stöd för dessa människor. Om detta vittnar såväl polisen som flera frivilligorganisationer.

Socialtjänstens arbete är en viktig pusselbit när det gäller att hitta ett sätt att hjälpa människohandelns offer. Socialtjänsten måste erbjuda platser för akutboende för de människor som fallit offer för trafficking och lyckats få kontakt med svenska myndigheter. Socialtjänsten har också ett ansvar för att de boenden som erbjuds har kompetens som krävs för att möta dessa ytterst utsatta människor.

Vi vill anslå 2 miljoner kronor för stadens arbete mot trafficking, pengar som främst skall användas för att utveckla bra modeller i arbetet med att hitta rätt form av boende, vård och terapi.

Hedersrelaterat våld

Arbetet med att förebygga, upptäcka och beivra hedersrelaterade brott måste förbättras. Samhället bör agera på ett tidigt stadium för att fånga upp och möta de första varningssignalerna. Då det ofta handlar om unga människor har skolan en nyckelroll, men det måste också finnas en utvecklad samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och andra berörda myndigheter.

Ett skyddat boende är ofta enda vägen ur en akut hotsituation. Att skapa stödjande nätverk, till exempel genom stödfamiljer eller kontaktpersoner, kan hjälpa dessa människor att så småningom kunna komma vidare. För att kunna ge ett bättre stöd till människor som hotas av hedersrelaterat våld bör polis och socialtjänst upprätta gemensamma planer för varje individ.

Reformera socialpsykiatrin

Den psykiatriska vården och omsorgen måste förändras, på alla nivåer. Stockholms stad har ett stort ansvar för detta. Socialpsykiatrin måste reformeras för en ökad samverkan med landstinget, ett ökat tvångsinslag för dem som behöver det – även i öppenvård – och för att resurserna till boende och annan infrastruktur i socialpsykiatrin blir tillräckliga. En översyn av vården och omsorgen av psykiskt funktionshindrade missbrukare bör snarast genomföras i samverkan med landstinget.

Det är numera möjligt för landsting och kommuner att bilda gemensamma nämnder för samverkan kring vissa verksamheter. Stockholms stad och

Stockholms läns landsting bör snarast inleda arbetet med att skapa gemensamma nämnder för att hantera den psykiatriska vården. Nämnderna ska ansvara för gemensam övergripande planering av den psykiatriska vården och socialpsykiatrin. En gemensam finansiering och gemensamma personalteam skapar förutsättningar för en effektiv samordning av de olika aktörernas insatser.

Människor med psykiska funktionshinder är en mycket utsatt grupp. De borde självklart omfattas av en rättighetslagstiftning, på samma sätt som människor med fysiska funktionshinder får rättigheter enligt LSS och LASS. I dag är dessa lagar inte alltid lätta att tillämpa på psykiskt funktionshindrade. I väntan på att lagstiftningen tydliggör psykiskt funktionshindrades rättigheter bör staden tydliggöra vilka rättigheter psykiskt funktionshindrade har i vår stad. Det handlar bland annat om att rätten till boende, sysselsättning och en god omsorg slås fast, liksom rätten att få vara delaktig i utformningen av insatserna.

Förutsättningarna för en meningsfull vardag måste förbättras för människor med psykiska funktionshinder. I dag finns exempel på hur personer nekas deltagande i dagverksamheter och i andra stadsdelar än den de är bosatta i. Att människor på detta sätt förvägras stöd och sysselsättning enbart på grund av att de råkar bo i en stadsdel vars verksamheter inte passar dem, är oacceptabelt. Denna form av stadsdelarrest måste omedelbart upphöra, och ersättas av valfrihet och möjlighet att delta i verksamheter på andra håll i Stockholm.

Psykiska funktionshinder förändrar livet inte bara för den som personligen drabbats av dessa, utan också personens närmaste. Många anhöriga vittnar i dag om en psykiatri som inte klarar av att fånga upp eller skapa en ordnad tillvaro för en familjemedlem med psykiska problem. I stadens arbete för en förbättrad omsorg om människor med psykiska funktionshinder måste en fungerande kontakt med enskilda anhöriga, liksom anhörig- och patientorganisationer, vara en viktig beståndsdel.

Öka samverkan med landstinget

Ett grundläggande systemfel inom välfärden utgörs av de problem och glapp som uppstår i kopplingen mellan kommunens och landstingets ansvarsområde. Bland samhällets mest utsatta människor återfinns ofta den gemensamma problematiken att man alltför länge bollats mellan olika huvudmän, utan att någon tagit ett helhetsansvar för individens vård och omsorg. För att minska problemen med att människor faller mellan stolarna krävs en betydligt mer långtgående samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting än vad som i dag är fallet.

Vi vill bland annat införa så kallade trygghetskvitton och vårdgarantier på fler områden än i dag. Ett trygghetskvitto inom psykiatrin och missbruksvården skulle kunna bidra till att kraftigt förbättra den enskildes möjligheter till en fungerande, sammanhängande vårdkedja. Trygghetskvittot innebär att det innan personen skrivs ut från landstingets vård ska finnas garantier för att allt är ordnat med den fortsatta öppenvården i kommunens regi. Personen som skrivs ut ska få ett dokument med alla de personer och instanser han eller hon kommer beröras av, som boende, stödpersoner, daglig verksamhet, kontakter

med läkare etc.

Stockholms stad bör också öka samverkan med landstingen genom så kallade gemensamma nämnder. Gemensam planering, finansiering och personalteam inom exempelvis psykiatrin och beroendevården skulle skapa förutsättningar för en effektiv samordning av de olika aktörernas insatser. Det är mycket beklagligt att den socialdemokratiska majoriteten i landstinget avvisat initiativ för gemensamma nämnder. Stockholms stad bör ställa sig bakom förslaget och uppvakta landstinget i frågan.

Jobb istället för bidrag

Den styrande majoriteten har nu officiellt givit upp målet att halvera antalet stockholmare som är i behov av försörjningsstöd från 1999 till 2004. Det nya målet om en halvering till år 2006 tillsammans med en massiv ökning av anslagen till stadsdelarna för försörjningsstöd, visar på en total uppgivenhet inför utmaningen att få människor att gå från bidrag till jobb.

En minskning av antalet personer som är beroende av försörjningsstöd innebär att fler får möjlighet att styra över sin ekonomi och sin vardag. En fortsatt minskning av bidragsberoendet är dessutom av närmast avgörande betydelse för stadens ekonomi.

Uppgivna hänvisningar till rådande lågkonjunktur bidrar inte till att skapa nya arbetstillfällen. För att lyckas nå målet om en halvering av antalet bidragstagare krävs en ny politik, där tilltron till den enskilda människans förmåga att komma ut på arbetsmarknaden sätts i centrum. Det krävs en aktiv politik med tydliga incitament för förändring.

Ett passiviserande socialbidragsberoende och kontakter med en socialtjänst som inte framförallt är jobbinriktad, bidrar till att förvärra utanförskapet. I stället ska en särskild Stockholmsmodell – Stockholm Jobbar – införas för att hjälpa människor tillbaka till arbete. Stockholm Jobbar innebär att den arbetsökande skrivs in vid ett center som fokuserar på jobbsökande och aktiviteter som kan leda till arbete. Redan i dag finns flera exempel på arbets sätt med en likartad inriktning i stadsdelarnas arbete, bland annat vid Skärholmens jobbcentrum.

En jobbgaranti ska införas i hela Stockholm som innebär att en person som blir arbetslös och söker socialbidrag, ska börja arbeta igen inom fem dagar. Om personen inte hittar ett eget arbete eller inte kan matchas ihop med ett ledigt jobb, ska hon eller han tilldelas arbetsuppgifter i staden, exempelvis inom parkskötsel.

För de människor som står längre från arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl behövs en aktivare socialtjänst. En jämförelse mellan stadsdelarna visar tydligt att aktiva insatser och tydliga krav har mycket stor betydelse i arbetet med att hjälpa människor att gå från bidrag till jobb. För att öka arbetet med att hjälpa personer som i dag har betydande hinder för att komma ut på arbetsmarknaden, vill vi föra över medel från försörjningsstöd till arbetsmarknadsåtgärder.

I de fall där det finns starka medicinska skäl till bidragsberoendet bör man

göra en utredning för att se om personen borde ha en annan stödform, som sjukbidrag eller sjukpension.

Unga arbetslösa

Arbetslösheten bland unga stockholmare är i dag högre än på mycket länge. Därför krävs särskilda insatser för att stötta ungdomar som hamnat utanför arbetsmarknaden, eller är på väg att göra det. För att lösa de grundläggande problemen med ungas utanförskap krävs en omläggning av hela den nuvarande skol- och arbetsmarknadspolitiken.

För att bryta utanförskapet krävs en individualiserad skola med höga och tydliga kunskapskrav. Det är inte acceptabelt att var femte elev lämnar grundskolan utan att kunna skriva en sammanhängande text eller läsa en bok. De elever som har svårt att nå skolans kunskapsmål måste få extra stöd, hjälp och tid, t.ex. ett extra år i grundskolan. Särskilda yrkesinriktade program bör skapas för elever som vill börja arbeta direkt efter gymnasiet. Därutöver bör en modern lärlingsutbildning inrättas, där eleverna tillbringar en del av tiden i skolan, en del i arbetslivet.

Utskänkningstillstånd

Folkpartiets inställning till tillståndsgivningen för alkoholservice är oförändrat positiv till att stockholmarna ska kunna gå på pubar och restauranger och kunna äta och dricka. Tillståndsgivningen ska vara generös, men det ska också vara lätt och gå snabbt att bli av med tillståndet om man missköter det.

Reservation

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att vidareutveckla och föreslå modeller för hur socialtjänsten ska arbeta med att i ökad omfattning tillvarata familje-, släkt- och vänskapsrelationer genom t ex familjerådslag.
2. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att utveckla Tak-över-huvudet-garantin med en stödgaranti som tar vid där Tak-över-huvudet-garantin upphör. Den ska vara individuellt utformad och innefatta stöd och behandling mot missbruk/psykisk ohälsa.
3. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utforma ett system så att personliga ombud utses för varje hemlös som så önskar.
4. Socialtjänstförvaltningen bör få i uppdrag att utreda en med frivilligorganisationerna gemensam reception för hemlösa centralt i Stockholm.
5. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att uppvakta landstinget med förslag om gemensamt huvudmannaskap för de insatser som avser de grupper av medborgare som har behov av åtgärder både från landstingets och stadens sida.
6. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag om förändringar när det gäller säkerheten vid krogarna vad avser ordnings-

vakter. Staden bör eftersträva tydligare bestämmelser om vilka befogenheter ordningsvakterna har och att de står under Polisens befäl.

7. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att som en punkt på verksamhetsmålen under funktionshindrade vid sidan av likvärdig bedömning över staden även bör ange att valfrihet över staden ska gälla så att den s.k. ”stadsdelsarresten” kan avskaffas.
8. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att snarast starta ett samarbetsprojekt för att komma till rätta med problemet att våldtäkter inte utreds och går till åtal.
9. Därutöver anføres följande.

Det är anmärkningsvärt att majoritetspartierna sparar cirka 10 procent på socialtjänstnämndens budget, en budget riktad till stadens svagaste grupper. Ett direkt sparkrav på 10 mnkr är ett dråpslag mot en verksamhet som behövs i allt större omfattning. En stor oroande besparing gäller bland annat minskade bidrag till utomstående organisationer däribland handikapporganisationer.

Missbruket i landet totalt men särskilt i Stockholm ökar lavinartat vilket påverkar behovet av insatser både förebyggande men också behov av vård och behandling. Antalet hemlösa minskar tyvärr inte heller varför ökade insatser och mer långsiktiga insatser krävs för att ge denna grupp en värdig tillvaro. Våld mot kvinnor ökar liksom behovet av placeringar av barn som har en utsatt situation. Dessutom finns i staden ett stort antal människor med psykiatriska problem som inte omhändertas på ett tillfredsställande sätt av kommun och landsting. Alltför många våldsdåd har redan inträffat för att dessa personer inte fått adekvat hjälp. Detta måste ske i samverkan mellan kommun och landsting för att det ska fungera effektivt.

Barnkonventionen

Förslaget till budget/verksamhetsplan 2005 missar det grundläggande perspektiv som genomsyrar barnkonventionen. Det är inte ägnat att förvåna eftersom det av kommunfullmäktige antagna handlingsprogrammet för barnkonventionen enbart tar fasta på vissa delar i konventionen och utelämnar andra. I flera olika artiklar i konventionen anges just barnets familj som en förutsättning för barnets utveckling. ”Föräldrar eller andra som är ansvariga för barnet har, inom ramen för sin förmåga och sina ekonomiska resurser, huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnets utveckling.” Det framgår vidare att konventionsstaterna ska ”vidta lämpliga åtgärder för att bistå föräldrar och andra som är ansvariga för barnet att genomföra denna rätt och skall vid behov tillhandahålla materiellt bistånd och utarbeta stödprogram, särskilt i fråga om mat, kläder, och bostäder.”

Att detta utelämnats är självfallet ingen tillfällighet utan ett uttryck för synen att barnets uppväxtvillkor i hög grad kan styras av social ingenjörskonst.

Familjerådgivning

Majoritetens negativa syn på fristående alternativ och upphandling har slagit igenom också på familjerådgivningens verksamhet. På detta område vore det angeläget att fler aktörer är verksamma. Det kan staden bidra till genom att

tillåta att fler familjerådgivningsverksamheter upphandlas. Staden lever i dag inte upp till målet om högst tre veckors väntetid. För att minska kötiden bör staden utöka stödet till familjerådgivningen. Det finns flera privata familjerådgivningsföretag, som skulle kunna bidra med alternativa metoder, t.ex. mer förebyggande parutbildning och relationsvård.

Efterfrågan på familjerådgivning har ökat drastiskt när det gäller unga par under 35 år. Tidigare erfarenheter visar att många par väntade allt för länge med att söka hjälp och att problemen då hade hunnit fördjupas. Det är positivt att de yngre efterfrågar hjälp tidigare då möjligheterna att ta till sig hjälp bör vara större

I årets budget föreslås en minskning av bemanningen vilket känns oroväckande. Varje krona som satsas på familjerådgivning är en investering i familjesammanhållning och därigenom också i trygga familjer och stabila uppväxtvillkor.

Familjecentraler bör utvecklas i stadsdelsnämnderna. Vid dessa kan till exempel ungdomsmottagning, familjerådgivning och BVC samordnas.

Rekrytera familjehem

Efter ett kristdemokratiskt initiativ har kommunfullmäktige den 6 september 2004 beslutat att genomföra en kampanj för att rekrytera familjehem. Det finns stora behov inom detta område, inte minst för att få till stånd snabbare insatser när väl beslut om placering fattats.

HVB barn och ungdom

Under året som kommer avser förvaltningen att föreslå organisatoriska förändringar inom HVB barn och ungdom. Det är viktigt att detta inte leder till minskade möjligheter till vård och behandling för denna grupp. Viss verksamhet kan säkert ligga närmare den egna stadsdelen men viss verksamhet kan fortfarande kräva vård som inte ligger nära hemmet för att ha största möjliga effekt.

Funktionshindrade

Det finns skäl som talar för att det bör göras en översyn av de olika funktionerna inom handikappomsorgen genom socialtjänstens försorg. Översynen ska ge underlag för en bedömning av vilka funktioner som lämpar sig bäst att sköta centralt i staden och vilka som bör vara decentraliserade till stadsdelsnämnderna.

I staden finns t.ex. expertis inom områden som betyder mycket för ett begränsat antal invånare. En sådan expertis kan knappast finnas på varje stadsdelsförvaltning. Det finns också verksamheter som riktar sig till få personer men som för dem är av avgörande betydelse för deras livskvalitet. Varje stadsdelsnämnd har inte ett eget underlag för dem. Många får då inte välja verksamhet i annan stadsdel och råkar då ut för det som brukar kallas "stadsdelsarrest". Fortfarande har inte mycket hänt vad gäller klargörande för denna grupp. Och i årets verksamhetsplan finns heller inga uppdrag på området. Många inom socialpsykiatrin upplever att de inte har valfrihet i valet av dagverksamhet ute i stadsdelarna. Detta bör ingå som en punkt på verksamhetsmålen under funktionshindrade vid sidan av likvärdig bedömning över staden bör även valfri-

het över staden gälla.

Å andra sidan finns åtskilliga funktioner som riktar sig till många personer inom varje stadsdel. När det gäller dem kan kunskap finnas på varje stadsdelsförvaltning. Förutsättningar finns också att ordna verksamheter med god kvalitet på ett rationellt sätt. Där kan närheten till dem som ansvarar för verksamheten vara en viktig kvalitet för brukarna.

En översyn av de olika funktionerna inom socialtjänsten med ovannämnda syfte vore värdefullt och det är viktigt att företrädare för handikappörelsen ges möjligheter att delta i den.

Intresseföreningen för schizofreni arbetar med en modell för stöd till anhöriga. Det är enligt en finsk förebild. Modellen går ut på att anhöriga med rätt stöd kan hjälpa den som utvecklat sjukdomen att inte hamna i en psykos längre fram. Modellen har varit framgångsrik i Helsingfors och bör prövas även i Stockholm..

Det är också viktigt att arbetet med ökad tillgänglighet ökar i kommunen. Likaså behöver staden fortsätta satsa på utbyggnaden av gruppboheter för handikappade.

S:t Lukas

S:t Lukas har mottagning för psykoterapi, handledning och konsultation. De hjälper människor att betarbeta livsfrågor och psykiska problem. Kristdemokraterna anser att S:t Lukas verksamhet är angelägen och vill inte att verksamhet ska konkurrera med annan bidragsgivning inom socialtjänstnämnden. S:t Lukas insamlingsstiftelse ska erhålla bidrag om 1 mnkr år 2005 i enlighet med vårt förslag i kommunfullmäktige.

Våld mot kvinnor

Det är mycket olyckligt att en besparing föreslås när det gäller insatserna i arbetet för att hjälpa prostituerade. Det är snarare ett område där insatserna borde öka.

Det är viktigt att med oförminskad kraft verka för att förbättra situationen för våldtagna kvinnor och kvinnor som utsatts för annan typ av våldsrelaterade brott. Många kvinnor får ett bra omhändertagande på kvinnojourer och mottagningen för våldtagna kvinnor. När det gäller de kvinnor som utsatts för våldtäkt är problemet att brotten sällan leder fram till åtal och att kvinnor i många fall inte tycker att det är någon idé att ens anmäla våldtäkten. Detta har bland annat forskning av professor Christian Diesen påvisat liksom undersökningar som åklagarämbetet genomfört. Ett projekt där man samordnar polis, åklagare, socialtjänst och kvinnojour, Teamet för våldtagna kvinnor med flera borde därför vara en rimlig åtgärd. Ett sådant samarbete finns i Jämtland där en stor andel anmälningar om våld mot kvinnor i olika form de facto går till åtal jämfört med i Stockholm. Det är viktigt att tillsammans ta fram riktlinjer och handlingsplaner för hur man på bästa sätt kan se till att kvinnan som anmäler våldtäkt eller misshandel får en rättssäker behandling och att samarbetet fungerar effektivt. Att inte bli tagen på allvar och att ifrågasättas känns för många kvinnor som ytterligare ett övergrepp. Att starta ett projekt av det här slaget gör att frågan kommer få större fokus än vad den har

idag. Socialtjänstnämnden bör därför ges i uppdrag arbeta för ett sådant projekt.

Drogförebyggande arbete

Den minskning av barns och ungdomars bruk av alkohol och narkotika som den senaste drogvaneundersökningen redovisar får inte tas till intäkt för att minska de drogförebyggande insatserna. Förvaltningen ser uppenbarligen att behovet av att fortsätta satsningarna på att utveckla förebyggande och tidiga insatser är fortsatt stora och möjligen ännu större än tidigare.

Det finns en överhängande risk att insatserna för att förebygga och motverka alkohol och narkotika minskas om stora växlar dras på drogvaneundersökningen. Erfarenheterna som till exempel lokala drogsamordnare, Maria Ungdom och Polisen för fram är snarare att alkohol- och narkotikabruket är fortsatt stort bland ungdomar. Därtill finns en farhåga att yngre ungdomar, som inte fångas upp i undersökningen, ökat sitt alkoholbruk.

Projekt Supporter

Kristdemokraterna vill permanenta det brottsförebyggande arbetet Projekt Supporter. Syftet är att motverka en utveckling där ungdomar dras ner i kriminalitet i samband med idrottsevenemang. I oktober 2003 utsågs Projekt Supporter till Sveriges bästa lokala brottsförebyggande arbete.

Hemlösheten

Det är mycket oroande att kostnaderna för Tak-över-huvudet-garantin hittills under 2004 har ett stort underskott. Kostnaderna hänför sig främst till akut logi enligt garantin. Den fältförlagda biståndsbedömningen, som prövas som ett projekt, behöver noggrant analyseras innan några slutsatser kan dras. Det finns en risk att revirgränsen mellan socialtjänstnämnden och stadsdelsnämndernas om betalningsansvaret för akut logi, kan drabba de hemlösa varför en överenskommelse mellan de olika nämnderna måste göras.

Därtill bör arbetet mot hemlösheten utvecklas med en stödgaranti som tar vid där Tak-över-huvudet-garantin upphör. Den ska vara individuellt utformad och innefatta stöd och behandling mot missbruk/psykisk ohälsa.

En del hemlösa har under längre tid varit i kontakt med offentliga myndigheter och har av en eller flera anledningar gradvis tappat förtroendet för dessa. Här kan frivilligorganisationerna spela en viktig roll, bland annat med att återknyta kontakten med de sociala myndigheterna. Staden bör därför kunna upphandla verksamhet som syftar till att stödja de hemlösa.

Frivilligorganisationernas arbete är ovärderligt både när det gäller att förebygga hemlöshet och i fråga om att bygga upp det mänskliga nätverk som krävs för att många av de hemlösa stegvis ska kunna ta ansvar för ett eget hem. Detsamma gäller anhöriga, vänkretsen, tidigare arbetskamrater etc. till den som blivit hemlös. Även om staden kan finna en bostad krävs ett mänskligt engagemang från det civila samhället för att bostaden så småningom ska bli ett bestående och tryggt hem.

Socialtjänstförvaltningen bör få i uppdrag att utreda en med frivilligorganisationerna gemensam reception för hemlösa centralt i Stockholm. Där skulle

både företrädare för kommunens olika enheter och för frivilligorganisationerna finns till hands. Hemlösa som bara vill kontakta någon av representanterna ska självfallet ha rätt att göra så. Den som vill träffa socialtjänstens ”Tak-över-huvudet-jour” kan göra det och sedan direkt vända sig till någon av frivilligorganisationerna. Kontakt med Enheten för hemlösas jourverksamhet borde också vara möjlig, liksom med landstingets vårdcentral för hemlösa. En samordning av detta slag skulle hjälpa många hemlösa att få stöd och hjälp.

Säkerheten vid krogarna

Socialtjänstnämnden bör få i uppdrag att återkomma med förslag om förändringar i kommunfullmäktiges beslut om säkerheten vid krogarna vad avser ordningsvakter. Restauranger med serveringstillstånd efter kl. 01 bör ha obligatorisk utbildning av sina ordningsvakter. Staden bör eftersträva tydligare bestämmelser om vilka befogenheter ordningsvakterna har och att de står under Polisens befäl.

Trots att det de senaste åren har begåtts många vapenbrott och överservering skett har det inte inneburit att något tillstånd dragits in. Det finns skäl att ifrågasätta om socialtjänstnämndens tillståndsutskott verkligen efterlever de regler fullmäktige fastställt eller om det är så att staden tar konkurrensmässiga hänsyn som alkohollagen inte tillåter.

Enligt krogkommissionen i Stockholm har narkotikaanvändningen ökat markant i krogmiljö. 2002 visar en undersökning att 60 % av krogpersonalen någon gång själva använt narkotika och att 14 % av personalen ser narkotikapåverkade gäster varje kväll. Många krogar är därtill lokaliserade längs mycket trafikerade gator. Enligt en undersökning skadades 377 personer på de farligaste gatorna i Stockholm, varav många är krogtäta gator (Polisens trafikenshet).

Samverkan med landstinget

Ett gemensamt huvudmannaskap mellan staden och landstinget skulle underlätta arbetet med de grupper av medborgare som har behov av åtgärder både från landstingets och stadens sida. Det kan gälla barn i behov av barnpsykiatriska utredningar samt psykiskt funktionshindrades och hemlösa medicinska och psykiatriska problem. Antalet platser inom barn- och ungdomspsykiatri behöver öka. Samordningen måste förbättras mellan stad och landsting så att en psykiatrisk behandling inte blir beroende av vem som har betalningsansvaret. Samordningen bör ske genom flexibla avtal och gemensamt utskott eller gemensam nämnd.

Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att uppvakta landstinget med förslag om gemensamt huvudmannaskap för de insatser som avser de grupper av medborgare som har behov av åtgärder både från landstingets och stadens sida.

§ 13

Rapport av internrevision 2004

Dnr 203-92/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapport av internrevision 2004.

Ärendet

Förvaltningen har för år 2004 utarbetat en internkontrollplan utifrån en risk- och väsentlighetsanalys enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning. Internkontrollplanen ligger till grund för besöken på enheter och institutioner. Sammanfattningsvis kan konstateras att resultatet av internrevisionen vid de granskade enheterna inte påvisat några större brister.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 14

Beloppsgräns för periodisering i bokslut 2004

Dnr 201-652/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner att i bokslut 2004 periodiseras alla fakturor fram till och med 10 januari och att beloppet 100 tkr inklusive moms godkänns som gräns för periodiseringar efter detta datum.

Ärendet

För att bokslutet ska ge ett rättvisande resultat och vara jämförbart mellan olika år, mellan olika enheter och verksamheter är det viktigt att kostnader och intäkter redovisas på rätt räkenskapsår. Kostnader ska redovisas på det år då varan levererats, tjänsten utförts eller händelsen inträffat. Det är endast väsentliga belopp som ska periodiseras. Respektive nämnd ska besluta om beloppsgräns för vad som ska anses vara väsentligt belopp.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Budget- och skuldrådgivning i Stockholms stad 2003

Dnr 444-656/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner anmälan av rapporten.

2. Rapporten skickas till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Ärendet

Varje stadsdelsnämnd har ansvar för budget- och skuldrådgivning. Utöver budget- och skuldrådgivarna där finns Skuldrådgivningskonsulterna inom socialtjänstnämnden som är en specialistfunktion. Konsulternas uppgift är att stödja budget- och skuldrådgivarna med samordning, information, utbildning, handledning och metodutveckling. Verksamheten är intäktsfinansierad. Skuldrådgivningskonsulterna sammanställer årligen statistik över stadens budget- och skuldrådgivningsärenden. Ärendestatistik finns sedan 1996.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Ett övergripande mål för stadens socialpolitik måste vara att långsiktigt göra färre människor beroende av offentliga system, bidrag och politisk byråkrati. Ett bygga ett starkt samhälle handlar i grunden om att stärka medborgarna och deras möjligheter att göra egna livsval och påverka sin egen situation. Mot den bakgrunden är det mycket oroväckande att antalet människor som söker hjälp för skuldsanering inte minskat de senaste åren. Samtidigt blir det uppenbart att den politiska majoriteten satsar mer på nya bidrag än på att få människor i arbete.

För människor som tappat kontrollen över sin privata ekonomi kan skuldsanering och rådgivning vara avgörande för att så småningom bli skuldfri. Uppgifterna i årsrapporten om kötider på upp till ett år i vissa stadsdelar är därför mycket alarmerande, liksom de stora olikheter som tycks råda mellan stadsdelsnämnderna.

Samtidigt som det råder stora brister i verksamheten med budget- och skuldrådgivning satsar majoriteten allt mer på konsumentrådgivning. Denna prioritering är under all kritik. Rimligen måste det vara en mer angelägen uppgift för staden att hjälpa svårt skuldsatta människor att hitta lösningar på sin ekonomiska situation, än att tala om för människor hur de ska gå tillväga för att köpa rätt kläder eller TV.

De resurser som i dag satsas på stadsdelarnas konsumentrådgivning skulle göra bättre nytta om de användes till budget- och skuldrådgivning.

§ 16

Angående partsbyte i ramavtal ”Vissa boenden enligt SoL och LSS

samt daglig verksamhet enligt LSS

Dnr 119-648/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV) skyldigheter och rättigheter med anledning av lämnat och antaget anbud, tecknat ramavtal, och gjorda avrop får överlåtas till Sensus studieförbund. Socialtjänstnämnden beslutar ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte.
2. Socialtjänstnämnden beslutar, i eventuellt kommande ärenden avseende ramavtalen i rubricerad upphandling, ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar besluta om parts rättigheter och skyldigheter får överlåtas på eller uppdras åt annan. Vidare beslutar socialtjänstnämnden ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte.
3. Socialtjänstnämnden justerar omedelbart paragrafen.

Ärendet

Socialtjänstförvaltningen fick under år 2003 uppdraget av samtliga stadsdelsnämnder att organisera och i administrativt hänseende genomföra för-
enklad upphandling av särskilda boendeformer, hem för vård och boende (HVB), dagverksamhet enligt SoL samt daglig verksamhet enligt LSS i syfte att träffa ramavtal. Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV) erhöll avseende verksamheten TBV Mediacenter ramavtal som omfattar daglig verksamhet enligt LSS § 9.10 för vuxna personer med lindrig till måttlig utvecklingsstörning.

Den 27:e april 2004 beslutade TBV:s förbundsstämma om upplösning av TBV. Beslut om samgående med Sensus Studieförbund fattades på Sensus förbundsstämma den 1 oktober. Samgåendet innebär att TBV går upp i Sensus den 4 oktober 2005. Sensus är den nya juridiska personen för Mediacenter. De sammanslagna studieförbundet innehåller både TBV och nuvarande Sensus. För övrigt planeras inte övriga förändringar avseende Mediacenter .

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Upphandling av vård för vuxna missbrukare - redovisning

Dnr 121-252/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner föreliggande redovisning av den av förvaltningen genomförda upphandlingen av vård för vuxna missbrukare.
2. Socialtjänstnämnden beslutar, i eventuellt kommande ärenden avseende ramavtalen i rubricerad upphandling ge förvaltningschefen i uppdrag att å nämndens vägnar besluta om parts rättigheter och skyldigheter får överlåtas på eller uppdras åt annan. Vidare beslutar socialtjänstnämnden ge förvaltningschefen i uppdrag att å nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte.

Ärendet

En gemensam upphandling av missbrukarvård har genomförts av förvaltningen för stadens 18 stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämnden. 45 avtal har slutits. Uppdraget avsåg upphandling av missbrukarvård av vuxna personer från 18 år med ett differentierat utbud av olika typer av stödboende och behandlingsinsatser i öppen och sluten vård. Avtalen avser perioden den 1 januari 2005 till och med den 31 december 2006 med möjlighet till 1 års förlängning. Priset är fast under avtalstiden. Nuvarande avtal upphör den 31 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 18

Hyreskostnadernas andel av förenings- och organisationsbidragen barn

Dnr 421-628/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner rapporten om hyreskostnadernas andel av förenings- och organisationsbidraget.
2. Förvaltningen får i uppdrag att inleda en dialog med organisationer för att vidareutveckla de principer som redovisas i tjänstutlåtandet.
3. Därutöver anføres följande.

En orimligt stor andel av förenings- och organisationsbidraget går idag till hyror istället för till verksamhet. De principer som förvaltningen redovisar i tjänsteutlåtandet kan bidra till att sänka hyreskostnaderna. Inte minst tanken på ett föreningshus är god. I Råcksta gamla äldreboende, där socialtjänstnämnden i veckan öppnade ett nytt boende för hemlösa, finns ett våningsplan som enbart innehåller administrativa lokaler. Gatu- och fastighetskontorets ambition är att hyra ut dessa till föreningar.

Enligt tjänsteutlåtandet kan organisationernas hyreskostnader sänkas på sikt med aktiva stödinsatser från stadens sida. Dessa insatser kommer dock att kräva resurser. Nämnden saknar, utifrån tjänstutlåtandet, underlag för att kunna avgöra om dessa kostnader ska täckas inom ramen för organisations- och föreningsutskottets anslag eller om de ska täckas på annat sätt. Förvaltningen

måste därför återkomma till nämnden med en kostnadskalkyl efter att inledande kontakter tagits med organisationerna.

Ärendet

Socialtjänstförvaltningen har på uppdrag av socialtjänstnämnden kartlagt hyreskostnadernas andel av förenings- och organisationsbidragen. I kartläggningen ingår 116 föreningslokaler. Årshyrorna för dessa lokaler är drygt 33 mkr, varav organisations- och föreningsutskottet (OFU) genom riktade hyresbidrag står för ungefär hälften av denna summa. Av dessa lokaler ligger 68 % inom tullarna. Om man räknar på ytan så är andelen i innerstaden 81 %. Hyresläget är generellt betydligt högre i innerstaden än i ytterstaden, i genomsnitt 1 406 kr respektive 879 kr per kvadratmeter.

Förvaltningen redovisar i detta ärende ett antal förslag som på sikt skulle kunna reducera hyreskostnadernas andel av organisations- och föreningsbidragen. Exempelvis föreslås att staden bör överväga att erbjuda organisationer förhandlingsstöd och inrättande av ett eller flera föreningshus.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anføres följande.

Förvaltningens kartläggning av hyreskostnadernas andel av förenings- och organisationsbidragen är klagörande och användbar. Det är naturligt att kostnaderna skiljer sig åt beroende på verksamhetsområde och geografi. Staden har givetvis begränsade möjligheter att påverka hyreskostnaderna och bör

också iaktta viss försiktighet när det gäller att överta ansvar från föreningar och organisationer. Vi avvisar också tankarna om ett eller flera föreningshus eftersom ett sådant bara passar vissa organisationer.

§ 19

Rapport angående genomförda aktiviteter och pågående processer inom Europaforum/Socialtjänstförvaltningen

Dnr 115-239/2002

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden beslutar godkänna rapporten.

Ärendet

De redovisade aktiviteterna fokuserar i huvudsak på aktiviteter inom den öppna samordningsmetoden (OMC). OMC är det redskap som utvecklats inom EU för att skapa ett kunskapsutbyte lokalt, nationellt och transnationellt och därmed nå målen i Lissabonstrategin och Göteborgsagendan. Grundtanken med OMC är att ett nationellt och lokalt kunskapsutbyte ska leda till en bättre service/policy och därmed höja medborgarnas välfärd.

Det transnationella kunskapsutbytet sker främst inom och mellan städerna i Eurocities sociala och ekonomiska kommitté (ESWC) och inom de transnationella Equal-nätverken. Inom ramen för Union of Baltic Cities (UBC) pågår en etableringsfas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

De senaste årens utveckling har, precis som anförs i tjänsteutlåtandet, varit historisk. Det allt tätare europeiska samarbetet har fört länder och medborgare närmare varandra, såväl ekonomiskt som socialt. Att det samarbetet också avspeglar sig på det sociala området är naturligtvis i grunden positivt. Att lära av varandras framgångar och misstag kan både skapa förståelse för varandras problem och bidra till att erfarenheter tas tillvara och till att goda idéer realiseras.

Det är emellertid angeläget att påpeka att samarbete och kunskap om omvärlden inte ensamt kan lösa våra problem. Olika projekt och samarbeten kan ha positiv effekt, men måste alltid tydligt kopplas till en socialpolitik som förmår bidra till förändring. Samarbete och projekt för att minska arbetslösheten och

bidragsberoende måste exempelvis kompletteras med sänkta skatter och tydliga motprestationer i form av arbetsinsatser eller utbildning.

§ 20

Kvalitetsgarantier 2005

Dnr 119-648/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner kvalitetsgarantierna.

Ärendet

Utifrån stadens kvalitetsstrategi har förvaltningens olika verksamheter sedan 2001 formulerat vilka åtaganden man har. För de enheter som vänder sig direkt till brukarna/medborgarna har åtagandena utvecklats till kvalitetsgarantier. Socialtjänstnämnden ska årligen i samband med budget/ verksamhetsplan godkänna aktuella kvalitetsgarantier. Uppföljning av kvalitetsgarantierna ska ha hög prioritet i verksamheterna. Verksamheterna har olika sätt och metoder för denna uppföljning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Det är glädjande att de kvalitetsgarantier som infördes under den förra mandatperioden nu blivit en naturlig del av verksamheten. Att arbeta med garantier är angeläget och stärker verksamheterna i deras arbete samtidigt som de tydliggör för medborgarna vilka förväntningar och krav de kan ställa på staden. Det är mot den bakgrunden viktigt att arbetet med tydliga kvalitetsgarantier fortsätter. I framtida kvalitetsgarantier bör det också tydligt framgå hur återkopplingen ska ske till de personer som framfört klagomål mot en verksamhet.

§ 21

Kompetensutveckling för att kartlägga prostitution på Internet

Dnr 404-662/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner ansökan om medel till kompetensutveckling för att kartlägga prostitutionen på Internet.

Ärendet

Kunskap om hur man söker information på Internet saknas för närvarande inom Prostitutionsenheten och denna kunskap behöver utvecklas för att förstärka enhetens möjligheter att vara kompetenscentrum för prostitutionsfrågor i staden. En ansökan om medel för kompetensutveckling har skickats till kompetensfonden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anförs följande.

Att det sociala programmet mot prostitution uppdateras är i sig ett tecken i tiden. Sedan sexköpslagen klubbades igenom i Sveriges riksdag tyder förvisso mycket på att gatuprostitutionen i Stockholm har minskat. Det är emellertid viktigt att detta inte tolkas som att prostitutionen i Stockholm har blivit ett mindre, eller mer lätthanterligt, problem.

För att stadens arbete ska kunna hjälpa människor att ta sig ur prostitution måste planer och ambitioner konkretiseras i aktiva åtgärder. I det arbetet är naturligtvis arbetet mot trafficking och nätprostitution viktiga steg på vägen. När det gäller trafficking är det nödvändigt att nätverk och samarbete byggs också med andra länder för att därmed kunna angripa problemen från flera håll samtidigt.

Prostitution på nätet är inte heller det enbart svensk företeelse. I flera länder uppger man att mycket av den öppna prostitutionen ersatts av Internetsidor och mobiltelefoner, som givetvis är svårare att upptäcka och kontrollera. I Sverige har det rapporterats om ett stort antal unga människor, såväl flickor

som pojkar, som via den moderna tekniken erbjuder sexuella tjänster mot betalning.

Ska Stockholm stad leva upp till sina egna ambitioner och målsättningar måste det finnas resurser att nå ut till de prostituerade som vill hitta en väg ut ur prostitutionen. Det innebär att satsningar för att kartlägga och stävja nätprostitution måste skötas av professionell och kompetent personal som kan arbeta långsiktigt med frågan. Ett sådant arbete måste dessutom ske i nära samarbete med polisen.

Det är sammantaget mycket olyckligt att majoriteten nu väljer att dra ner på resurserna för att hjälpa människor att ta sig ur prostitutionen. I majoritetens budget står svart på vitt att det inte finns resurser för att kartlägga nätprostitutionen. När majoriteten nu väljer att hantera problemen inom ramen för en ansökan till kompetensfonden betyder det också att kompetensfonden används för att finansiera något som är – och måste få vara – ordinär och prioriterad verksamhet för stadens socialtjänst.

§ 22

Kompetensutveckling –ansökningar om medel från kompetensfonden

Dnr 307-680/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten.

Ärendet

Förvaltningen har ansökt om medel för kompetensutveckling hos kompetensfonden för nätverksutbildning, kartläggning av prostitution på Internet och till sjukhuskuratorer anknutna till Kriscentrum för kvinnor. Förvaltningen har fått förhandsinformation om att medel kommer att beviljas till kompetensutveckling för att kartlägga prostitutionen på Internet, men att övriga ansökningar inte kommer att bifallas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 23

Val av ledamöter och ersättare till individutskottet under 2005

Dnr 101-657/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden väljer följande ledamöter och ersättare till individutskottet under 2005.

Ledamöter

Karin Rågsjö (v) ordförande
Kerstin Gustavsson (m) vice ordförande
Ian Hamilton (s)
Jamie Bolling (mp)
Anita Hillerström Vagli (m)

Ersättare

Jackie Nylander (v)
Victor Montero(s)
Malin Strid (fp)

§ 24

Val av ledamöter och ersättare till tillståndsutskottet under 2005

Dnr 101-658/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden väljer följande ledamöter och ersättare till tillståndsutskottet under 2005.

Ledamöter

Jackie Nylander (v) ordförande
Anna Kinberg Batra (m) vice ordförande
Lilian Falkbäck (s)
Jamie Bolling (mp)
Patrik Silverudd (fp)

Ersättare

Margareta Olofsson (v)
Inga Näslund (s)
Elias Wästberg (m)

§ 25

Val av ledamöter och ersättare till organisations- och föreningsutskottet under 2005

Dnr 101-659/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden väljer följande ledamöter och ersättare till organisations- och föreningsutskottet under 2005.

Ledamöter

Karin Rågsjö (v) ordförande

Hanna Broberg (m) vice ordförande
Jari Visshed (s)
Britta Andersson (s)
Abit Dundar (fp)

Ersättare

Björn Kron (s)
Jamie Bolling (mp)
Hardy Hedman (kd)

§ 26

Val av Handikappråd under 2005

Dnr 101-660/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden beslutar utse följande ledamöter till socialtjänstnämndens handikappråd för åren 2005 – 2006.

Nils Duwähl	DHR (De Handikappades Riksförbund)
Eva Englund	HiS (Hörselskadades förening i Stockholm)
Mattias Ehn	SRF (Synskadades Riksförbund Stockholm)
Ulrika Pohl Andersson	FUB (Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna)
Ulla Elving Ekström	IFS (Intresseförbundet för schizofreni)
Tommy Hagström	NHR (Neurologiskt Handikappades Riksförbund)

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 4 oktober 2004 att fastställa nya instruktioner för stadens handikappråd. Socialtjänstnämndens handikappråd ska bestå av sju ledamöter och väljs för fyra år efter val till kommunfullmäktige. Rådet utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 27

Inrättande av barn- och ungdomsombud i Stockholms stad
Svar på remiss av motion (2004:40) från Ewa Samuelsson (kd)
Dnr 106-534/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på motionen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Förvaltningen instämmer i motionärens uppfattning att det är angeläget att staden arbetar aktivt utifrån intentionerna i FN:s barnkonvention. Arbeta med denna inriktning pågår också. Barnkonventionen har sedan länge integrerats i riktlinjer och metoder. Förvaltningen förordar inrättande av inspektörer för uppföljning av styrdokument och riktlinjer inom individ- och familjeomsorgen framför inrättande av barn- och ungdomsombud enligt motionärens förslag.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Som svar på remissen av motion om barn och ungdomsombud anför socialtjänstnämnden följande.

Att värna om barn och ungdomars rättigheter är en mycket viktig uppgift för Stockholms stad. I alla de verksamheter som på olika sätt kommer i kontakt med barn och ungdomar, ska barnens bästa stå i centrum. Lagar som skyddar

barn och ungdomar, liksom andra dokument som FN:s barnkonvention, ska genomsyra stadens verksamheter.

Förslaget om att införa barn- och ungdomsombud väcker en del frågor, framför allt kring vilka uppgifter som skulle åvila dessa ombud. I dag har Stockholms stad särskilda ombudsmän för äldre och funktionshindrade. Till deras uppgifter hör att ge råd och stöd till äldre respektive funktionshindrade och deras anhöriga, förmedla kontakter och fånga upp synpunkter och klagomål. Frågan om vilken roll särskilda barn- och ungdomsombud skulle kunna fylla behöver utredas närmare.

Reservation

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller motionen.
2. Därutöver anförs följande.

Bland de brister som uppmärksammats av Barnombudsmannen under 2004 återfinns bland annat frågorna om hur skolan kan arbeta för att motverka alla former av kränkande behandling, frågan om det bristande stödet för barn och ungdomar som lever i familjer där misshandel förekommer, hur barn stöttas när de har föräldrar i häkte eller på anstalt och om hur brister i lagstiftningen leder till att alltför många föräldrar skuldsätter sina barn. Andra frågor som varit aktuella och som berör barnens välfärd har gällt hur arbetsmiljölagen tillämpas för eleverna i skolan och hur asylsökande barns situation och rätten för dem att komma till tals.

De flesta barn och unga vet inte vilka rättigheter de har. Barnkonventionen är trots allt relativt okänd till sitt innehåll och den implementeras inte i tillräcklig omfattning av förvaltningar och myndigheter. Ett lokalt barnombud i staden bör ha i uppgift att åstadkomma samverkan mellan olika förvaltningar, verka för att implementera barnkonventionen i det dagliga arbetet och få politiker och tjänstemän att se nyttan av barnperspektivet.

Runt om i landet finns för närvarande lokala företrädare för barn och unga. De har olika benämningar, uppdrag, mandat och arbetsuppgifter. Några arbetar direkt med barn och unga, medan andra arbetar med att försöka stärka barnperspektivet i den organisation eller kommun de arbetar. Det kan handla om att försöka få barn och unga delaktiga i beslutsfattandet eller om att se till att ett man har ett barn- och ungdomsperspektiv när man fattar beslut. Stockholms stad bör utforma en instruktion för sitt Barnombud som motsvarar stadens behov.

Det lokala och regionala arbetet är avgörande för hur Sverige lyckas leva upp till barnkonventionen. Att se till att stadens handlingsprogram för Barnkonventionen efterlevs och inte bara blir en stolt deklaration är en utmaning för staden.

Integrationspolicy för Stockholms stad
Remiss av förslag från stadsledningskontoret
Dnr 106-555/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar i huvudsak till tjänsteutlåtandet som svar på motionen.
2. Tjänsteutlåtandet samt nämndens beslut överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Därutöver anføres följande.

Sedan 1997 har Stockholms stad haft ett integrationsprogram. Detta program ska nu ersättas av en policy. En policy är mer övergripande hållen än ett program. En del av de påpekanden som görs i tjänsteutlåtandet, t.ex. vad gäller konkreta anvisningar för integrationsarbetet, rör snarast delar som skulle finnas med i ett program.

En policy ställer upp mål och är ett stöd för integrationsarbetet. Utifrån policyn får sedan varje nämnd och styrelse fastställa strategier och arbetssätt för att nå policyns mål. Det är viktigt att policyn ligger på en sådan nivå att nämnder och styrelser har tillräckligt stöd för ett bra integrationsarbete. Policyn får inte vara otydlig samtidigt som den inte bör detaljstyra nämndernas arbete. Socialtjänstförvaltningens synpunkter bör därför vägas in i det fortsatta arbetet med policyn.

Ärendet

Förslaget till integrationspolicy är ambitiöst liksom det tidigare integrationsprogrammet. Det saknas emellertid tydliga mätbara mål och konkreta anvisningar för integrationsarbetet även om också är nödvändigt med övergripande inriktningsmål och visioner. De som ska leda det fortsatta arbetet med att nå stadens mål – lokalt och centralt – bör bibringas det samlade kunnande som finns såväl inom staden som på nationell och europeisk nivå angående förutsättningarna för ett framgångsrikt utvecklingsarbete inom integrationsområdet. Förslaget till policy saknar också planering för hur en ökad ambitionsnivå i integrationsarbetet ska finansieras.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar följande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Att lyckas med integrationen av invandrare i det svenska samhället är en av de verkligt stora utmaningar som vi står inför. Det blir allt mer uppenbart att socialdemokraternas integrationspolitik har misslyckats. I dag är var tredje person som går och stämplar utomnordisk invandrare. Bostadssegregationen tillsammans med regeringens politik har skapat öar av passivisering och arbetslöshet i våra storstäder. Detta leder till ett utanförskap med enorma mänskliga och ekonomiska kostnader.

Om utanförskapet ska kunna brytas måste integrationspolitiken helt läggas om. Det krävs arbete i stället för passiviserande socialbidragsberoende. Ett bra exempel på detta är den så kallade skärholmsmodellen med jobbgaranti.

Skolan måste tillåtas ställa krav - på närvaro, respekt för andra och kunskaper. Förslaget om undervisning i kärnämnen på elevernas modersmål ska därför avslås. Tvåspråkiga klasser testades under femton års tid i Stockholm. Dessa lades ned då resultatet blev att elevernas kunskaper i svenska försämrades. I stället för nya projekt måste skolorna i invandrartäta tillåtas fokusera på att förbättra elevernas kunskaper i svenska.

Det krävs en bostadspolitik som låter fler äga sin egen bostad. Blandade upplåtelseformer skulle locka nya grupper till segregerade förorter, och ge de människor som vill äga sin lägenhet en möjlighet att bo kvar i ett område de trivs och känner sig hemma i. Majoritetens förbud mot att ge människor möjlighet att köpa sin bostad spär på segregationen ytterligare.

Tyvärr är den föreslagna integrationspolicyn alldeles för luddig och otydlig för att kunna leda till ökad integration i Stockholm. Den kommer knappast bli mer än ännu ett dokument i en pärm på förvaltningskontoren.

§ 29

Nämndens frågor

Skrivelse från ledamoten Karin Rågsjö (v) och ersättaren Britta Andersson (s) om organisationer och föreningar överlämnades till förvaltningen för beredning.

Tjänstgörande ersättaren Inga Näslund (s) frågade om utbildning med anledning av ny lag om internationella adoptioner. Frågan besvarades med att den nya resurssamordnaren för adoptionsfrågor får ansvar för detta.

Ordföranden Margareta Olofsson tackade ersättaren Maria Olin (kd) för hennes insatser i nämnden. Maria Olin (kd) ersätts från 2005 av Hardy Hedman (kd).

§ 30

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen påminde om att de ledamöter och ersättare som inte anmält deltagande till nämndens internat i januari bör göra detta snarast.

Förvaltningens interna nyhetsbrev SotNreferat delades ut.

§ 31

Sammanträdet avslutas

Ordföranden Margareta Olofsson (v) avslutade sammanträdet.
